

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (osmého senátu)

28. ledna 2021 *

„Kasační opravný prostředek – Hospodářská soutěž – Zneužití dominantního postavení – Trh s čipovými sadami pro základní pásmo UMTS – Nařízení (ES) č. 1/2003 – Článek 18 odst. 3 – Rozhodnutí o žádosti o informace – Nezbytnost požadovaných informací – Proporcionalita – Důkazní břemeno – Obviňování sebe sama“

Ve věci C-466/19 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podaný dne 18. června 2019,

Qualcomm Inc., se sídlem v San Diegu (Spojené státy),

Qualcomm Europe Inc., se sídlem v Sacramento (Spojené státy), zastoupené M. Pinto de Lemos Fermiano Ratem, avocat, a M. Davilla, dikigoros,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelky),

příčemž další účastníci řízení je:

Evropská komise, zastoupená H. van Vlietem, G. Contem, M. Farleym a C. Urraca Caviedesem, jako zmocněnci,

žalovaná v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (osmý senát),

ve složení N. Wahl, předseda senátu, F. Biltgen a L. S. Rossi (zpravodajka), soudci,

generální advokát: M. Bobek,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

* Jednací jazyk: angličtina.

Rozsudek

- 1 Společnosti Qualcomm Inc. a Qualcomm Europe Inc. se v rámci kasačního opravného prostředku domáhají zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 9. dubna 2019, Qualcomm a Qualcomm Europe v. Komise (T-371/17, nezveřejněný, dále jen „napadený rozsudek“, EU:T:2019:232), kterým Tribunal zamítl jejich žalobu znějící na zrušení rozhodnutí Komise C(2017) 2258 final ze dne 31. března 2017 v řízení podle čl. 18 odst. 3 a čl. 24 odst. 1 písm. d) nařízení Rady (ES) č. 1/2003 [věc AT.39711 – Qualcomm (vyklučující ceny)] (dále jen „sporné rozhodnutí“).

Právní rámec

- 2 V bodech 23 a 37 odůvodnění nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích [101] a [102 SFEU] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205) je uvedeno:

„(23) [Evropská] [k]omise by měla být zmocněna na celém území [Evropské unie] vyžadovat informace, které jsou nezbytné ke zjištění jakékoli dohody, rozhodnutí nebo jednání ve vzájemné shodě, které jsou zakázány podle článku [101 SFEU], nebo jakéhokoli zneužití dominantního postavení zakázaného podle článku [102 SFEU]. Při plnění rozhodnutí Komise nelze podniky nutit, aby přiznaly, že se dopustily protiprávního jednání, ale v každém případě jsou povinny odpovědět na skutkové dotazy a předložit dokumenty, i když mohou být tyto informace použity k prokázání protiprávního jednání proti nim nebo proti jinému podniku.

[...]

(37) Toto nařízení dodržuje základní práva a je v souladu se zásadami uznávanými zejména Chartou [Listinou] základních práv Evropské unie. Toto nařízení by proto mělo být vykládáno a používáno s ohledem na tato práva a zásady.“

- 3 Článek 18 tohoto nařízení, nadepsaný „Žádosti o informace“, v odstavcích 1 až 3 stanoví:

„1. Za účelem plnění povinností svěřených jí tímto nařízením si může Komise prostou žádostí nebo rozhodnutím vyžádat od podniků a sdružení podniků veškeré nezbytné informace.

2. Pokud Komise zasílá podniku nebo sdružení podniků prostou žádost o informace, musí uvést právní základ a účel své žádosti, upřesnit, jaké informace požaduje, a stanovit lhůtu, v níž mají být informace poskytnuty, a sankce podle článku 23 pro případ poskytnutí nesprávných nebo zavádějících informací.

3. Pokud Komise požaduje od podniků nebo sdružení podniků informace na základě rozhodnutí, musí uvést právní základ a účel své žádosti, upřesnit, jaké informace požaduje, a stanovit lhůtu, v níž mají být informace poskytnuty. Musí také uvést sankce podle článku 23 a uvést nebo uložit sankce podle článku 24. Dále musí uvést právo na přezkoumání rozhodnutí Soudním dvorem [Evropské unie].“

- 4 Článek 24 uvedeného nařízení, nadepsaný „Penále“, stanoví:

„1. Komise může rozhodnutím uložit podnikům nebo sdružením podniků penále nepřesahující 5 % průměrného denního obrátu za předchozí hospodářský rok za každý den prodlení ode dne stanoveného v rozhodnutí, aby je přinutila:

[...]

d) předložit úplné a správné informace vyžádané na základě rozhodnutí přijatého podle článku 17 nebo čl. 18 odst. 3;

[...]

2. Pokud podniky nebo sdružení podniků splnily povinnost, k jejímuž vymáhání bylo penále určeno, může Komise stanovit definitivní částku penále nižší, než jak by odpovídalo původnímu rozhodnutí. [...]"

Skutečnosti předcházející sporu a sporné rozhodnutí

- 5 Skutečnosti předcházející sporu jsou vylíčeny v bodech 1 až 18 napadeného rozsudku. Pro potřeby tohoto řízení je lze shrnout následovně.
- 6 Qualcomm a Qualcomm Europe jsou společnosti usazené ve Spojených státech, které působí v odvětví navrhování čipových sad pro základní pásmo a jejich uvádění na trh.
- 7 Na základě stížnosti podané dne 8. dubna 2010 společností Icera Inc., což je další společnost působící v tomto odvětví, zahájila Komise šetření týkající se údajného zneužití dominantního postavení navrhovatelek ve smyslu článku 102 SFEU, které mělo spočívat v uplatňování predátorských cen na trhu s čipovými sadami pro základní pásmo UMTS (Universal Mobile Telecommunications System). V těchto souvislostech zaslala Komise navrhovatelkám v období od 7. června 2010 do 14. ledna 2015 na základě článku 18 nařízení č. 1/2003 několik žádostí o informace.
- 8 Dne 8. prosince 2015 zaslala Komise navrhovatelkám v návaznosti na zahájení formálního řízení vůči nim dne 16. července 2015, oznámení námitek. V tomto oznámení námitek dospěla k předběžnému závěru, že navrhovatelky zneužily své dominantní postavení na trhu s čipovými sadami pro základní pásmo UMTS tím, že v období od 3. února 2009 do 16. prosince 2011 dodaly určité množství tří těchto čipových sad dvěma ze svých hlavních zákazníků, a to společnostem Huawei a ZTE, za ceny nižší než náklady, aby z trhu vytlačily společnost Icera, která pro ně byla v průběhu uvedeného období na tomto trhu jediným konkurentem. Dne 15. srpna 2016 navrhovatelky předložily k uvedenému oznámení námitek připomínky.
- 9 Dne 30. ledna 2017 Komise zaslala navrhovatelkám na základě čl. 18 odst. 1 a 2 nařízení č. 1/2003 žádost o informace. Vzhledem k tomu, že na tuto žádost o informace neobdržela odpověď, dne 31. března 2017 přijala Komise na základě čl. 18 odst. 3 tohoto nařízení sporné rozhodnutí.
- 10 Podle článku 1 tohoto rozhodnutí měly navrhovatelky ve stanovených lhůtách poskytnout informace upřesněné v příloze I tohoto rozhodnutí; v opačném případě by jim hrozilo, že jim bude na základě článku 2 uvedeného rozhodnutí uloženo penále ve výši 580 000 eur za každý den prodlení. Navrhovatelky odpověď na položené otázky zaslaly ve stanovených lhůtách, které mezitím Komise prodloužila.

Žaloba k Tribunálu a napadený rozsudek

- 11 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 13. června 2017 podaly navrhovatelky žalobu znějící na zrušení sporného rozhodnutí, na jejíž podporu uvedly šest žalobních důvodů.
- 12 V bodech 29 až 33 napadeného rozsudku Tribunál nejprve zamítl jako neúčinnou výtku vycházející z nepřiměřené délky správního řízení, přičemž poznamenal, že taková výtku je v rámci posuzování žaloby, jejímž předmětem není rozhodnutí, kterým se konstatuje porušení článku 102 SFEU, nýbrž rozhodnutí o žádosti o informace, irelevantní.

- 13 Po tomto konstatování Tribunál v první řadě zamítl třetí žalobní důvod vycházející z nedostatku odůvodnění sporného rozhodnutí. V tomto ohledu měl v bodech 47 až 54 napadeného rozsudku za to, že jelikož lze ze sporného rozhodnutí jasně a jednoznačně seznat, jaká podezření ze spáchání protiprávního jednání chtěla Komise prověřit, jakož i nezbytnost požadovaných informací pro posouzení důkazů, kterými Komise disponovala, z hlediska argumentů, jež navrhovatelky uplatnila poté, co jim bylo zasláno oznámení námitek, je toto rozhodnutí odůvodněno právně dostačujícím způsobem, neboť Komise nebyla povinna podrobněji zdůvodnit, jakým způsobem chce tyto informace při posuzování uvedených argumentů použít.
- 14 Tribunál ve druhé řadě posoudil první dvě části prvního žalobního důvodu vycházejícího z porušení zásady nezbytnosti. V bodech 69 až 91 napadeného rozsudku zaprvé zamítl první část prvního žalobního důvodu směřující k tomu, aby bylo sporné rozhodnutí zrušeno v rozsahu, v němž údajně překračuje rámec prováděného šetření, jak byl definován v oznámení námitek, jelikož jsou v něm požadovány informace o čípech tvořících čipové sady, jichž se týká toto šetření, které souvisí s obdobími navazujícími na období protiprávního jednání, jež bylo vymezeno v tomto oznámení námitek. Tribunál v tomto směru konstatoval, že Komise byla oprávněna zejména za účelem zohlednění argumentů uplatněných dotčenými podniky pokračovat po přijetí uvedeného oznámení námitek v šetření, a to i prostřednictvím žádostí o doplňující informace; tyto žádosti přitom v důsledku popsaného postupu nebyly protiprávní a tento postup sám o sobě nezpochybnil nezbytnost takto vyžádaných informací. Tribunál dále rozhodl, že výsady Komise nelze – pokud jde o otázky, které Komise zamýšlí vznést – omezit, jestliže lze na jejich základě získat informace nezbytné pro provádění šetření a jestliže Komise dotčeným podnikům umožní, aby byly vyslechnuty. Tribunál dodal, že v každém případě lze konstatovat, že si Komise požadované informace vyžádala, aniž rozšířila rámec tohoto šetření, neboť tyto informace byly relevantní nejen za účelem porozumění souvislostí, za kterých došlo k případnému protiprávnímu jednání, ale byly nezbytné i pro účely použití příslušného kritéria „cena-náklady“.
- 15 Tribunál zadruhé v bodech 98 až 110 napadeného rozsudku zamítl druhou část prvního žalobního důvodu, v níž byla zpochybňována nezbytnost požadovaných informací s ohledem na podezření, která chtěla Komise prověřit. Tribunál v tomto směru v podstatě uvedl, že se Komise ve sporném rozhodnutí snažila získat informace umožňující stanovit kritérium „cena-náklady“ na základě údajů, které by věrně odrážely situaci v období protiprávního jednání, jelikož zejména s ohledem na připomínky navrhovatelek k oznámení námitek měla za to, že údaje, o které se za tímto účelem opírala v tomto oznámení námitek, neodrážely cenu, kterou zákazníci navrhovatelek skutečně zaplatili, a že tato skutečnost byla pro účely ověření, zda došlo ke spáchání protiprávního jednání, rozhodující. Požadované informace tudíž s dotčenými podezřeními ze spáchání protiprávního jednání souvisely a bylo třeba je považovat za nezbytné, a to i kdyby se Komise snažila po zaslání uvedeného oznámení námitek pozměnit nebo upravit svou metodiku.
- 16 Tribunál ve třetí řadě posoudil druhý žalobní důvod, ve kterém navrhovatelky zpochybňovaly přiměřenost sporného rozhodnutí. Tribunál nejprve v bodech 118 až 148 napadeného rozsudku zamítl první část tohoto žalobního důvodu, která se překrývala se třetí částí prvního žalobního důvodu a byla v ní zpochybňována přiměřenost tohoto rozhodnutí vzhledem k pracovnímu úsilí, které bylo v souvislosti s tímto rozhodnutím vynaloženo. Tribunál v tomto ohledu konstatoval, že toto pracovní úsilí, jakkoliv značné, nebylo s ohledem na potřeby šetření týkajícího se podezření ze spáchání protiprávního jednání, které chtěla Komise prověřit, nepřiměřené, a to zejména s ohledem na vyjádření navrhovatelek k oznámení námitek. Skutečnost, že navrhovatelky neuchovávaly požadované informace ve formátu odpovědi navrhovaném Komisí a že jejich archivy nebyly systematicky uspořádány, byla podle názoru Tribunálu v tomto ohledu irelevantní. Tribunál dále odmítl jako nepřijatelnou druhou část druhého žalobního důvodu vycházející z nepřiměřenosti výše penále stanoveného v článku 2 sporného rozhodnutí. Poté, co Tribunál uvedl, že se navrhovatelky v rámci této části implicitně domáhají zrušení tohoto článku, v bodech 153 až 159 napadeného rozsudku konstatoval, že sporné rozhodnutí má ve vztahu k případnému rozhodnutí, kterým se s konečnou

platností stanoví celková částka penále, předběžnou povahu, a nepředstavuje tudíž napadnutelný akt. Tribunál konečně v bodech 164 až 166 uvedeného rozsudku zamítl třetí část tohoto žalobního důvodu, v jejímž rámci byla zpochybněna dostatečnost lhůt pro odpověď stanovených ve sporném rozhodnutí.

- 17 Tribunál ve čtvrté řadě zamítl čtvrtý žalobní důvod, ve kterém navrhovatelky Komisi vytýkaly, že neoprávněně obrátila důkazní břemeno, jelikož od nich požadovala, aby podnikly kroky, které se provádí v rámci vytváření spisové dokumentace, a v důsledku toho spadají do pravomoci tohoto orgánu, přičemž v bodech 172 až 175 napadeného rozsudku poznamenal, že tento žalobní důvod vychází z nesprávného výkladu sporného rozhodnutí. Tribunál měl za to, že se Komise nesnažila provést audit účetnictví navrhovatelek, nýbrž se spíše pokoušela získat informace nezbytné k úpravě metodiky kritéria „cena-náklady“ tak, aby byla zohledněna kritika, již navrhovatelky formulovaly v připomínkách k oznámení námitek. Tribunál dále konstatoval, že Komise navrhovatelky nepožádala ani o to, aby prokázaly, že postupovaly v souladu s právními předpisy; vyzvala je, aby poskytly interní dokumenty dokládající jejich vlastní tvrzení, podle něhož při přijímání rozhodnutí o cenách vycházely z relevantní judikatury a z pokynů Komise.
- 18 Tribunál v páté řadě v bodech 186 až 195 napadeného rozsudku posoudil a poté zamítl pátý žalobní důvod, ve kterém bylo sporné rozhodnutí zpochybněno v rozsahu, v němž mělo odporovat právu navrhovatelek nepřispívat k usvědčení sebe sama, jelikož jim ukládalo povinnost odpovědět na otázky přesahující rámec poskytnutí skutkových poznatků nebo prokázat, že postupovaly v souladu s unijními pravidly hospodářské soutěže. Tribunál v tomto ohledu zejména uvedl, že zaprvé požadované informace byly ryze skutkové povahy, zadruhé se tyto informace týkaly údajů, ke kterým mohly mít přístup pouze navrhovatelky, a byly tudíž povinny tyto informace poskytnout, i když mohly být použity k prokázání protisoutěžního jednání, a zatřetí navrhovatelky neprokázaly, že k porušení tohoto práva mohlo ve vztahu k nim dojít v důsledku skutečnosti, že pro účely odpovědi na položené otázky musely uspořádat požadované faktické údaje v dokumentu, který měl Komisi usnadnit jejich pochopení.
- 19 Tribunál v šesté řadě v bodech 201 až 203 napadeného rozsudku zamítl šestý žalobní důvod vycházející z porušení zásady řádné správy, přičemž uvedl, že ze závěrů posouzení prvního až pátého žalobního důvodu, s nimiž se překrývají výtky uplatněné v rámci šestého žalobního důvodu, vyplývá, že Komise přijala sporné rozhodnutí právě proto, aby splnila povinnosti vyplývající z této zásady.

Návrhová žádání účastnic řízení o kasačním opravném prostředku

- 20 Společnosti Qualcomm a Qualcomm Europe navrhují, aby Soudní dvůr:
- zrušil napadený rozsudek,
 - zrušil sporné rozhodnutí,
 - podpůrně věc vrátil Tribunálu, aby rozhodl v souladu s právními názory Soudního dvora, a
 - uložil Komisi náhradu nákladů řízení, které navrhovatelky vynaložily v řízení před Tribunálem a Soudním dvorem.
- 21 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:
- kasační opravný prostředek zamítl,
 - uložil navrhovatelkám náhradu nákladů řízení.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

- 22 Navrhovatelky uvádí na podporu kasačního opravného prostředku šest důvodů.

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku vycházejícímu z opomenutí rozhodnout

Argumentace účastnic řízení

- 23 V rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky Tribunálu vytýkají, že nerozhodl o všech jejich žalobních důvodech a argumentech.
- 24 Navrhovatelky zaprvé tvrdí, že Tribunál v bodech 29 až 33, 101, 102, 110, 147 a 202 napadeného rozsudku pochybil, když opomněl meritorně posoudit jejich argumentaci, podle které bylo v důsledku nepřiměřené délky správního řízení zasaženo do jejich práva na obhajobu; tuto argumentaci zamítl jako irelevantní, jelikož se netýkala rozhodnutí, kterým se konstatuje porušení článku 102 SFEU. Tribunál se v tomto směru dopustil nesprávného právního posouzení při výkladu a obdobném použití judikatury vycházející z rozsudku Tribunálu ze dne 18. června 2008, Hoechst v. Komise (T-410/03, EU:T:2008:211, bod 227), na projednávanou věc. V této judikatuře podle názoru navrhovatelek není nikterak rozlišováno podle toho, zda je v dotčeném rozhodnutí konstatována existence protiprávního jednání nebo zda toto rozhodnutí představuje jiný druh konečného rozhodnutí, a na základě uvedené judikatury tudíž lze v rámci žaloby směřující proti konečným rozhodnutím Komise, ve kterých se dotčenému podniku ukládají pokuty či penále nebo se hrozí, že uloženy budou, zpochybnit přiměřenost délky šetření.
- 25 Navrhovatelky se tedy domnívají, že Tribunál postupoval nesprávně i v bodě 110 napadeného rozsudku, když konstatoval, že provedl analýzu argumentace vycházející z nepřiměřené délky správního řízení, která byla uplatněna v rámci první části druhého žalobního důvodu. Tribunál se totiž v bodě 147 zmíněného rozsudku omezil na posouzení argumentace ohledně potíží, s nimiž se navrhovatelky potýkaly při poskytování informací týkajících se skutečností, které nastaly před několika lety, a argumentaci, podle které nepřiměřená délka prováděného šetření ovlivnila jejich schopnost se účinně obhajovat, neposoudil.
- 26 Navrhovatelky zadruhé tvrdí, že Tribunál postupoval nesprávně, pokud neposoudil šestý žalobní důvod vycházející z porušení zásady řádné správy s odůvodněním, že byly zamítnuty ostatní žalobní důvody. Vzhledem k tomu, že Tribunál v rozporu s bodem 37 odůvodnění nařízení č. 1/2003 a čl. 41 odst. 1 Listiny základních práv opomněl posoudit tento důvod a především argumentaci navrhovatelek, podle které bylo sporné rozhodnutí výsledkem částečného šetření, přičemž tuto argumentaci odmítl bez náležitého vysvětlení a dostatečného odůvodnění, dopustil se nesprávného právního posouzení.
- 27 Komise s touto argumentací nesouhlasí.

Závěry Soudního dvora

- 28 První důvod kasačního opravného prostředku vychází z toho, že Tribunál nerozhodl jednak o argumentaci navrhovatelek vycházející z porušení jejich práva na obhajobu z důvodu nepřiměřené délky správního řízení a jednak o šestém žalobním důvodu vycházejícím z porušení zásady řádné správy. První důvod kasačního opravného prostředku kromě toho vychází i z nesprávného právního posouzení, kterého se měl Tribunál údajně dopustit v rámci posuzování této argumentace při výkladu a použití judikatury vycházející z rozsudku Tribunálu ze dne 18. června 2008, Hoechst v. Komise (T-410/03, EU:T:2008:211).

- 29 Co se zaprvé týče údajného opomenutí rozhodnout o uvedené argumentaci a o šestém žalobním důvodu, je třeba nejprve uvést, že – jak samy implicitně připouštějí navrhovatelky – Tribunál tuto argumentaci posoudil v bodech 29 až 33 napadeného rozsudku a následně ji zamítl jako neúčinnou a zmíněný žalobní důvod posoudil v bodech 198 až 203 uvedeného rozsudku a následně ho zamítl jako neopodstatněný.
- 30 Pokud jde konkrétně o údajné opomenutí rozhodnout o argumentaci vycházející z porušení práva navrhovatelek na obhajobu z důvodu nepřiměřené délky správního řízení, je dále třeba uvést, že jelikož Tribunál tuto argumentaci posoudil a následně ji zamítl jako neúčinnou, nelze mu vytýkat, že ji znovu neposoudil v rámci přezkumu druhé části prvního žalobního důvodu. Kromě toho je třeba podotknout, že Tribunál v bodě 110 napadeného rozsudku nezminil, že analýzu této argumentace provedl v rámci přezkumu první části druhého žalobního důvodu, nýbrž konstatoval, že argumentace navrhovatelek vycházející z porušení jejich práva na obhajobu v důsledku potíží, které jim vznikly s ohledem na požadovanou podrobnost při poskytování informací o skutečnostech, jež nastaly před několika lety, se překrývá s některými výtkami uplatněnými v rámci této části, které jsou meritorně přezkoumány v bodě 147 napadeného rozsudku.
- 31 Pokud jde konečně o údajné opomenutí rozhodnout o šestém žalobním důvodu vycházejícím z porušení zásady řádné správy, je třeba dodat, že Tribunál dostatečně zdůvodnil, proč je nutno tento žalobní důvod zamítnout. V bodě 201 napadeného rozsudku totiž uvedl, že argumentace navrhovatelek uplatněná v rámci zmíněného žalobního důvodu se překrývá s argumentací uplatněnou na podporu prvního až pátého žalobního důvodu, která byla odmítnuta v rámci posuzování těchto žalobních důvodů. V tomto bodě 201 měl Tribunál dále za to, že z analýzy uvedených žalobních důvodů vyplývá, že Komise přijala sporné rozhodnutí právě proto, aby v souladu s judikaturou týkající se zásady řádné správy, jež byla připomenuta v bodě 200 napadeného rozsudku, dostála své povinnosti pečlivě a nestranně posoudit argumentaci, kterou navrhovatelky uplatnily zejména v připomínkách k oznámení námitek, a to za účelem přípravy svého konečného rozhodnutí o případném porušení článku 102 SFEU s veškerou náležitou péčí a na základě všech údajů, které by na toto rozhodnutí mohly mít vliv. Tribunál tak v bodě 202 napadeného rozsudku mohl dospět k závěru, že tvrzené porušení zásady řádné správy z důvodu předpojatého jednání Komise se navrhovatelkám nepodařilo prokázat.
- 32 Co se zadruhé týče nesprávného právního posouzení při výkladu a použití judikatury vycházející z rozsudku Tribunálu ze dne 18. června 2008, Hoechst v. Komise (T-410/03, EU:T:2008:211, bod 227), postačuje uvést, že z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že porušení zásady dodržení přiměřené lhůty může být důvodem ke zrušení pouze v případě rozhodnutí přijatého ve správním řízení podle článků 101 nebo 102 SFEU, kterým se konstatuje, že došlo k protiprávním jednáním, pokud bylo prokázáno, že tímto porušením došlo k zásahu do práva dotyčných podniků na obhajobu (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 21. září 2006, Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied v. Komise, C-105/04 P, EU:C:2006:592, body 42 a 43, jakož i ze dne 9. června 2016, CEPASA v. Komise, C-608/13 P, EU:C:2016:414, bod 61, a ze dne 9. června 2016, PROAS v. Komise, C-616/13 P, EU:C:2016:415, bod 74).
- 33 Tribunál se tudíž nedopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 31 napadeného rozsudku připomněl poznatky vyplývající z této judikatury, jak byly převzaty Tribunálem v rozsudku ze dne 18. června 2008, Hoechst v. Komise (T-410/03, EU:T:2008:211). Tribunál postupoval správně i tehdy, když následně v bodech 32 a 33 napadeného rozsudku uvedenou judikaturu uplatnil na projednávaný případ, přičemž konstatoval, že jelikož předmětem žaloby, která u něj byla podána, není rozhodnutí, kterým se konstatuje porušení článku 102 SFEU, nýbrž rozhodnutí o žádosti o informace přijaté v rámci správního řízení, které k vydání takového rozhodnutí, jímž se konstatuje protiprávní jednání, případně může vést, je argumentace vycházející z nepřiměřené délky správního řízení v rámci posuzování této žaloby irrelevantní, a musí být tudíž zamítnuta jako neúčinná.

- 34 Za těchto podmínek je třeba první důvod kasačního opravného prostředku zamítnout jako neopodstatněný.

Ke druhému důvodu kasačního opravného prostředku týkajícímu se posouzení dostatečnosti odůvodnění sporného rozhodnutí

Argumentace účastnic řízení

- 35 V rámci druhého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky tvrdí, že se Tribunál v rámci posuzování dostatečnosti odůvodnění sporného rozhodnutí, které je obsaženo v bodech 35 až 56 napadeného rozsudku, dopustil vad spočívajících v nesprávném skutkovém zjištění a nesprávném právním posouzení, jakož i ve zkreslení souvisejících důkazů a v nedostatku odůvodnění.
- 36 Navrhovatelky Tribunálu zaprvé vytýkají, že se dopustil nesprávných skutkových zjištění a zkreslení důkazů, které předložily, zejména v bodech 81, 82, 85, 127, 132, 136, 137, 139 a 145 napadeného rozsudku týkajících se posouzení prvního a druhého žalobního důvodu, které vycházejí z porušení zásad nezbytnosti a proporcionality.
- 37 Navrhovatelky zadruhé namítají zkreslení těchto důkazů v rozsahu, v němž Tribunál v bodech 48 až 53 uvedeného rozsudku nezohlednil jejich korespondenci s Komisí před přijetím sporného rozhodnutí a po něm, jejímž cílem bylo objasnění některých otázek a rámce prováděného šetření.
- 38 Navrhovatelky zatřetí zpochybňují úvahy Tribunálu uvedené v bodě 52 zmíněného rozsudku, podle kterých dostatečnost odůvodnění sporného rozhodnutí nebyla zpochybněna jejich tvrzeními, že Komise nevysvětlila, jak jí požadované informace umožní odpovědět na argumenty, které navrhovatelky uplatnily v rámci připomínek k oznámení námitek, nebo posoudit jejich relevanci pro její šetření. Nejenže jsou tyto úvahy podle navrhovatelek nedostatečné, ale jsou i zjevně neopodstatněné, a to kvůli pochybením, kterých se Tribunál dopustil v bodech 53 až 55 napadeného rozsudku a které jsou zkoumány v rámci analýzy třetího důvodu kasačního opravného prostředku.
- 39 Komise má za to, že druhý důvod kasačního opravného prostředku musí být odmítnut jako nepřípustný, jelikož navrhovatelky přesně neoznačily kritizované části napadeného rozsudku a svou argumentaci podrobně nedoložily. Rovněž tvrdí, že tento důvod kasačního opravného prostředku je v každém případě neopodstatněný.
- 40 V replice navrhovatelky namítají, že v žalobě v řízení v prvním stupni podrobně vysvětlily, proč sporné rozhodnutí není dostatečně odůvodněno, a z tohoto důvodu v kasačním opravném prostředku přesně a podrobně prokázaly pochybení, kterých se měl Tribunál dopustit, dospěl-li k jinému závěru.

Závěry Soudního dvora

- 41 Druhý důvod kasačního opravného prostředku vychází z vad spočívajících v nesprávném skutkovém zjištění a nesprávném právním posouzení, jakož i ve zkreslení souvisejících důkazů a v nedostatku odůvodnění, kterých se Tribunál údajně dopustil v rámci posuzování dostatečnosti odůvodnění sporného rozhodnutí, které je obsaženo v bodech 35 až 56 napadeného rozsudku.
- 42 Úvodem je přitom třeba připomenout, že z ustálené judikatury předně vyplývá, že pokud Tribunál zjistil nebo posoudil skutkový stav, je Soudní dvůr na základě článku 256 SFEU příslušný pouze k výkonu přezkumu právní kvalifikace tohoto skutkového stavu a z něj vyvozených právních důsledků. Posouzení skutkového stavu tedy s výhradou případu zkreslení důkazů předložených Tribunálu nepředstavuje právní otázku, která by jako taková podléhala přezkumu Soudního dvora (rozsudek ze dne 20. září 2018, Španělsko v. Komise, C-114/17 P, EU:C:2018:753, bod 75 a citovaná judikatura).

- 43 Dále je třeba uvést, že namítá-li navrhovatel, že Tribunál zkreslil důkazy, musí na základě článku 256 SFEU, čl. 58 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie a čl. 168 odst. 1 písm. d) jednacního řádu Soudního dvora přesně uvést skutečnosti, které Tribunál zkreslil, a prokázat pochybení v rozboru, která podle něj vedla Tribunál k tomuto zkreslení. Zkreslení kromě toho musí zjevně vyplývat z písemností ve spise, aniž je nutné znovu posuzovat skutkový stav a důkazy (rozsudek ze dne 25. června 2020, SATCEN v. KF, C-14/19 P, EU:C:2020:492, bod 105).
- 44 Nadto je třeba podotknout, že i když zkreslení může spočívat ve výkladu dokumentu v rozporu s jeho obsahem, musí zjevně vyplývat ze spisu předloženého Soudnímu dvoru a předpokládá, že Tribunál zjevně překročil meze přiměřeného posouzení důkazů. V tomto ohledu nestačí prokázat, že dokument mohl být vykládán jinak, než jak jej vyložil Tribunál (rozsudek ze dne 30. ledna 2020, České dráhy v. Komise, C-538/18 P a C-539/18 P, nezveřejněný, EU:C:2020:53, bod 60 a citovaná judikatura).
- 45 Z ustanovení zmíněných v bodě 43 tohoto rozsudku konečně vyplývá, že kasační opravný prostředek musí přesně vymezovat kritizované části rozsudku, jehož zrušení je navrhováno, jakož i právní argumenty, které tento návrh konkrétně podporují. Kasační opravný prostředek požadavky vyplývající z těchto ustanovení nespĺňuje, jestliže se omezuje, ač sám neobsahuje argumentaci směřující specificky k identifikaci vady spočívající v nesprávném právním posouzení, jíž je stížen napadený rozsudek, na zopakování nebo doslovné převzetí žalobních důvodů a argumentů, které již byly uplatněny před Tribunálem, včetně těch, které se zakládaly na skutečnostech tímto soudem výslovně odmítnutých. Takový kasační opravný prostředek je totiž ve skutečnosti návrhem, který směřuje k dosažení prostého nového přezkumu žaloby podané k Tribunálu, což nespádá do pravomoci Soudního dvora (rozsudek ze dne 20. prosince 2017, Comunidad Autónoma de Galicia a Retegal v. Komise, C-70/16 P, EU:C:2017:1002, bod 48 a citovaná judikatura).
- 46 Co se v projednávané věci zaprvé týče druhého argumentu navrhovatelek, který je připomenut v bodě 37 tohoto rozsudku a musí být posouzen v první řadě, je třeba uvést, že navrhovatelky tento argument uplatnily pouze tak, že odkázaly na argumentaci uvedenou v řízení před Tribunálem a nikterak přitom neprokázaly pochybení v rozboru, na jejichž základě měl Tribunál podle jejich názoru dospět k tvrzenému zkreslení důkazů, a konkrétně pak neprokázaly, v čem údajné opomenutí zohlednit jejich korespondenci s Komisí, kterého se měl Tribunál dopustit v rámci posuzování dostatečnosti odůvodnění sporného rozhodnutí, představuje zkreslení tohoto důkazu. Z toho vyplývá, že uvedený argument zjevně nespĺňuje požadavky uvedené v bodech 42 až 45 tohoto rozsudku.
- 47 Co se zadruhé týče prvního a třetího argumentu navrhovatelek, které jsou připomenuty v bodech 36 a 38 tohoto rozsudku, je třeba uvést, že cílem těchto argumentů je zpochybnit skutková zjištění a úvahy Tribunálu v rámci posuzování nezbytnosti a přiměřenosti požadovaných informací. Uvedené argumenty se tedy překrývají s některými argumenty uplatněnými v rámci třetího a čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku, a budou proto rozebrány při jejich přezkumu.
- 48 S ohledem na výše uvedené musí být druhý důvod kasačního opravného prostředku odmítnut jako zjevně nepřijatelný.

Ke třetímu důvodu kasačního opravného prostředku týkajícímu se posouzení nezbytnosti informací požadovaných ve sporném rozhodnutí

- 49 V rámci třetího důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky Tribunálu vytýkají, že se v rámci posuzování nezbytnosti informací požadovaných ve sporném rozhodnutí dopustil nesprávného právního posouzení, porušil povinnost uvést odůvodnění a zkreslil důkazy. Tento důvod kasačního opravného prostředku se skládá z pěti částí.

K první až třetí části

– Argumentace účastnic řízení

- 50 V rámci první až třetí části třetího důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky tvrdí, že závěry Tribunálu, podle kterých zaprvé sporným rozhodnutím nebyl pozměněn rámec šetření, zadruhé Komise byla oprávněna požadovat informace týkající se období mimo rámec šetření, jak byl vymezen v oznámení námitek, a zatřetí informace požadované v tomto rozhodnutí byly nezbytné, jsou stíženy vadami spočívajícími v nesprávném právním posouzení a nesprávném skutkovém zjištění, jakož i ve zkreslení souvisejících důkazů a v nedostatku odůvodnění.
- 51 V rámci první části navrhovatelky tvrdí, že Tribunál v bodech 81, 82 a 91 napadeného rozsudku dospěl k nesprávnému závěru, že sporným rozhodnutím nebyl pozměněn rámec šetření. Tribunál totiž předně nezohlednil korespondenci mezi navrhovatelkami a Komisí, v níž navrhovatelky Komisi požádaly, aby tento rámec potvrdila, jelikož chtěly zjistit, jaký je rozsah prováděného šetření. Tribunál dále podle navrhovatelek neuvedl, že Komise ve sporném rozhodnutí zmíněný rámec rozšířila tím, že zdvojnásobila délku šetření a vyžádala si řadu informací týkajících se sedmi součástí čipových sad namísto tří čipových sad; uvedený postup však k tomu, aby Komise mohla posoudit argumenty navrhovatelek, nebyl nezbytný. Tribunál konečně neuvedl, že rozšíření rámce tohoto šetření bylo potvrzeno doplňujícím oznámením námitek, které vycházelo z údajů získaných díky spornému rozhodnutí a na jehož základě byla ve vztahu k navrhovatelkám vytvořena zcela nová spisová dokumentace opírající se zejména o nové kritérium „cena-náklady“, přičemž „ze spisové dokumentace prezentované v oznámení námitek byla zachována pouze její ‚skořápka‘“.
- 52 Tribunál tak podle názoru navrhovatelek v bodě 62 napadeného rozsudku, jakož i v jeho bodech 69 a následujících postupoval v rozporu s ustálenou judikaturou, podle níž je nutno zhodnotit spisovou dokumentaci ve světle všech skutečností a jejich kontextu, a to zejména skutečnosti, že sporné rozhodnutí bylo přijato ve velmi pokročilé fázi mimořádně dlouhého správního řízení a dva roky po vydání oznámení námitek. Navrhovatelky se naproti tomu domnívají, že poukázal-li Tribunál na širokou vyšetřovací pravomoc Komise, ztotožnil se s jejím názorem, aniž ověřil, zda Komise vysvětlila, jak zvažila a zhodnotila posuzované skutečnosti.
- 53 V tomto kontextu se Tribunál podle navrhovatelek dopustil nesprávného právního posouzení i v bodě 73 zmíněného rozsudku, když se *per analogiam* opřel o judikaturu vycházející z rozsudku Tribunálu ze dne 30. září 2003, *Atlantic Container Line a další v. Komise* (T-191/98 a T-212/98 až T-214/98, EU:T:2003:245), a dospěl přitom k závěru, že čl. 18 odst. 2 a 3 nařízení č. 1/2003 neukládá Komisi žádnou povinnost, pokud jde o okamžik, kdy může zaslat žádosti o informace, což fakticky znamená, že Komise může provádět šetření podniků dle svého uvážení a jak dlouho chce, a to v rozporu se zásadami nezbytnosti, proporcionality a řádné správy, se zněním a duchem bodu 23 odůvodnění a článku 18 tohoto nařízení, jakož i s rozsudkem ze dne 10. března 2016, *HeidelbergCement v. Komise* (C-247/14 P, EU:C:2016:149).
- 54 V rámci druhé části navrhovatelky tvrdí, že Tribunál v bodech 85, 88 a 127 napadeného rozsudku zkreslil důkazy tím, že nesprávně vyložil jednak druh údajů, které byly zaznamenány v jejich interním účetním systému, a údajů, ze kterých Komise vycházela v oznámení námitek při provádění analýzy poměru „cena-náklady“, a jednak výhrady vůči metodě přijaté v tomto oznámení námitek.
- 55 Navrhovatelky kromě toho nesouhlasí s úvahami Tribunálu souvisejícími s tím, že pro Komisi bylo nezbytné požádat o informace týkající se období před obdobím protiprávního jednání a po něm. Navrhovatelky v tomto ohledu Tribunálu vytýkají, že se v bodě 86 napadeného rozsudku dopustil nesprávného právního posouzení tím, že na projednávanou věc *per analogiam* uplatnil rozsudek Tribunálu ze dne 22. března 2012, *Slovak Telekom v. Komise* (T-458/09 a T-171/10, EU:T:2012:145, bod 51), a na jeho základě uznal, že pro Komisi bylo nezbytné požádat o informace týkající se období

předcházejícího období protiprávního jednání, aby upřesnila kontext chování v průběhu posledně uvedeného období. Skutkové okolnosti dotčené v posledně uvedeném rozsudku, jakož i v judikatuře, jež je v něm citována, které se týkaly rozhodnutí přijatých před oznámením námitek, v nichž měl být vymezen kontext protiprávního jednání, totiž byly podle názoru navrhovatelek jiné než skutkové okolnosti, které nastaly v projednávaném případě.

- 56 Navrhovatelky dále zpochybňují závěry Tribunálu učiněné v bodech 87 a 90 napadeného rozsudku, podle nichž byla Komise oprávněna požadovat údaje týkající se roku 2008 i jejich účetního období 2013. Za tímto účelem poukazují na údajný nedostatek odůvodnění napadeného rozsudku v souvislosti s těmito závěry, jelikož Tribunál podle jejich názoru neuvedl, jak jsou tyto údaje relevantní pro posouzení údajného protiprávního jednání.
- 57 V rámci třetí části navrhovatelky Tribunálu nejprve vytykají, že v bodech 99 až 111 napadeného rozsudku právně dostačujícím způsobem nezdůvodnil, proč byly informace požadované ve sporném rozhodnutí nezbytné k tomu, aby Komise mohla doložit námitky uvedené v oznámení námitek.
- 58 Navrhovatelky mají dále za to, že se Tribunál zejména v bodech 98, 99 a 188 napadeného rozsudku dopustil nesprávného skutkového zjištění a zkreslil důkazy tím, že konstatoval, že Komise požadovala doplňující údaje pro účely výpočtu cen, jaké jejich zákazníci skutečně zaplatili, aby mohla odpovědět na kritiku, kterou navrhovatelky uvedly v odpovědi na oznámení námitek. S ohledem na vysvětlení navrhovatelek obsažená v této odpovědi totiž tyto údaje nebyly za tímto účelem ani nezbytné, ani užitečné.
- 59 Navrhovatelky nakonec zpochybňují skutková zjištění Tribunálu uvedená v bodech 105 až 107 napadeného rozsudku, podle nichž musí být odkaz na přílohu odpovědi na předchozí žádost o informace, který je učiněn ve sporném rozhodnutí, chápán tak, že navrhovatelky jím byly vyzvány k předložení údajů téže povahy; znovu přitom tvrdí, že je Komise na základě tohoto odkazu požádala, aby znovu provedly účetnickou práci za účelem opětovného provedení auditu jejich účetnictví. Tribunál se tedy rovněž dopustil nesprávného právního posouzení, když měl za to, že požadované informace souvisely s tvrzeným protiprávním jednáním, což ostatně dokládá doplňující oznámení námitek.
- 60 Komise má za to, že první až třetí část třetího důvodu kasačního opravného prostředku musí být odmítnuty jako nepřijatelné. Navrhovatelky totiž dostatečně přesně neuvedly, které skutečnosti byly podle nich zkresleny, neprokázaly nesprávné posouzení, které k takovému zkreslení vedlo, ani svá tvrzení vycházející z údajného nedostatku odůvodnění napadeného rozsudku nepodložily. Naproti tomu pouze zopakovaly argumenty uplatněné v řízení před Tribunálem za účelem jejich nového přezkumu. Komise ostatně tvrdí, že tyto části jsou v každém případě neopodstatněné.
- 61 Navrhovatelky v replice v podstatě opakují argumenty uplatněné v kasačním opravném prostředku a tvrdí, že prokázaly pochybení, jichž se Tribunál dopustil v rámci posuzování jejich argumentů uplatněných v řízení v prvním stupni či skutkových okolností projednávané věci.

– Závěry Soudního dvora

- 62 Cílem první až třetí části třetího důvodu kasačního opravného prostředku, které je třeba posoudit společně, je doložit, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení a nesprávného skutkového zjištění, jakož i zkreslení souvisejících důkazů a že napadený rozsudek dostatečně neodůvodnil, když dospěl k závěru, že zaprvé sporným rozhodnutím nebyl pozměněn rámec prováděného šetření, jak byl vymezen v oznámení námitek, zadruhé Komise byla oprávněna požadovat informace týkající se období mimo tento rámec a zatřetí informace požadované v tomto rozhodnutí byly nezbytné.

- 63 Pokud jde přitom zaprvé o tvrzené vady spočívající v nesprávných skutkových zjištěních a zkreslení důkazů, kterých se měl Tribunál dopustit a které jsou připomenuty v bodech 51, 54, 58 a 59 tohoto rozsudku, je třeba uvést, že navrhovatelky se omezily na to, že tyto skutečnosti a důkazy, které Tribunál údajně zkreslil, pouze uvedly a v podstatě zopakovaly jejich hodnocení, které formulovaly v řízení v prvním stupni; neuvedly přitom žádnou skutečnost, ze které by zjevně vyplývala pochybení při rozboru, na jejichž základě by se Tribunál dopustil takového zkreslení, ani neprokázaly, že by posledně uvedený zjevně překročil meze přiměřeného posuzování zmíněných důkazů.
- 64 V souladu s judikaturou připomenutou v bodech 42 až 45 tohoto rozsudku je tudíž třeba v rozsahu, v němž první až třetí část třetího důvodu kasačního opravného prostředku směřují k prokázání toho, že se Tribunál dopustil nesprávných skutkových zjištění a zkreslil související důkazy, tyto části odmítnout jako zjevně nepřipustné.
- 65 Pokud jde zadruhé o opodstatněnost úseku těchto částí, který je přípustný, je třeba uvést, že jeho cílem je v podstatě zpochybnit způsob, jakým Tribunál posoudil nezbytnost informací požadovaných ve sporném rozhodnutí z hlediska jejich věcného a časového rozsahu, a to tak, že jsou v něm Tribunálu vytýkány vady spočívající v nesprávném právním posouzení, jakož i v nedostatku odůvodnění napadeného rozsudku.
- 66 V tomto ohledu je třeba nejprve připomenout, že Soudní dvůr rozhodl, že oznámení námitek je procesní a přípravný dokument, který za účelem zajištění účinného výkonu práva na obhajobu vymezuje předmět správního řízení zahájeného Komisí, a brání jí tak, aby v rozhodnutí, kterým dotyčné řízení ukončuje, uplatnila další námítky. Toto oznámení je tedy ve své podstatě předběžné a může být pozměněno v průběhu hodnocení, ke kterému Komise později přistupuje na základě připomínek, které jí byly stranami v odpovědi předloženy, jakož i dalších skutkových zjištění. Komise totiž musí zohlednit skutečnosti vyplývající z celého správního řízení, buď aby upustila od námitek, které jsou neopodstatněné, anebo aby upravila či doplnila po skutkové a právní stránce svou argumentaci na podporu uplatněných námitek (rozsudek ze dne 24. září 2009, Erste Group Bank a další v. Komise, C-125/07 P, C-133/07 P a C-137/07 P, EU:C:2009:576, body 310 a 311).
- 67 Z toho vyplývá, že Komise skutkovými ani právními posouzeními uvedenými v oznámení námitek není vázána. Naopak musí odůvodnit své konečné rozhodnutí konečnými posouzeními založenými na výsledcích celého svého šetření, jak existují k okamžiku ukončení formálního řízení; případné odlišnosti oproti svým předběžným posouzením obsaženým v oznámení námitek přitom není povinna vysvětlit (v tomto smyslu viz usnesení ze dne 18. června 1986, British American Tobacco a Reynolds Industries v. Komise, 142/84, nezveřejněné, EU:C:1986:250, bod 15, a rozsudek ze dne 17. listopadu 1987, British American Tobacco a Reynolds Industries v. Komise, 142/84 a 156/84, EU:C:1987:490, bod 70).
- 68 Soudní dvůr dále uvedl, že Komise může požadovat sdělení pouze takových informací, které jí mohou umožnit ověřit podezření ze spáchání protiprávního jednání, jež odůvodňují vedení šetření a jsou uvedena v žádosti o informace (rozsudek ze dne 10. března 2016, HeidelbergCement v. Komise, C-247/14 P, EU:C:2016:149, bod 23).
- 69 S ohledem na širokou vyšetřovací pravomoc, kterou Komisi přiznává nařízení č. 1/2003, je na tomto orgánu, aby posoudil, zda je určitá informace nezbytná k tomu, aby bylo možno odhalit porušení pravidel hospodářské soutěže. I když už má Komise k dispozici indicie, nebo dokonce i důkazy týkající se existence protiprávního jednání, může legitimně považovat za nutné požadovat doplňující informace, které jí umožní lépe vymezit rozsah protiprávního jednání, dobu jeho trvání nebo okruh zúčastněných podniků (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 18. října 1989, Orkem v. Komise, 374/87, EU:C:1989:387, bod 15, a ze dne 22. října 2002, Roquette Frères, C-94/00, EU:C:2002:603, bod 78).

- 70 Pokud jde o přezkum toho, jak Komise posoudila nezbytnost informace, který provádí unijní soud, Soudní dvůr rozhodl, že tato nezbytnost musí být posouzena ve vztahu k účelu uvedenému v žádosti o informace, a sice k podezření ze spáchání protiprávního jednání, které má Komise v úmyslu ověřit (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. března 2016, HeidelbergCement v. Komise, C-247/14 P, EU:C:2016:149, body 24 a 25). Podmínka souvislosti mezi žádostí o informace a údajným protiprávním jednáním je naplněna tehdy, může-li Komise ke dni zaslání žádosti důvodně předpokládat, že tato informace může napomoci ke zjištění, že došlo k tomuto protiprávnímu jednání (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. května 1994, SEP v. Komise, C-36/92 P, EU:C:1994:205, bod 21).
- 71 V projednávané věci je třeba nejprve uvést, že se Tribunál v bodě 62 napadeného rozsudku nedopustil nesprávného právního posouzení, když úvodem připomněl judikaturu Soudního dvora citovanou v bodech 69 a 70 tohoto rozsudku.
- 72 Tribunál se dále nesprávného právního posouzení nedopustil ani tehdy, když měl v bodech 69 až 76 napadeného rozsudku v podstatě za to, že pokud jsou požadované informace nezbytné a v žádosti o informace jsou uvedeny základní náležitosti vymezené v čl. 18 odst. 2 a 3 nařízení č. 1/2003, toto ustanovení neomezuje pravomoc Komise zasílat žádosti o informace po zaslání oznámení námitek; Komise je totiž oprávněna v šetření pokračovat i po přijetí tohoto oznámení, a to zejména proto, aby získala veškerá potřebná vysvětlení k argumentům a důkazům, které dotčené podniky uplatnily v odpovědi na toto oznámení; tyto žádosti přitom v důsledku popsaného postupu nejsou protiprávní a tento postup sám o sobě nezpochybňuje nezbytnost požadovaných informací.
- 73 Z judikatury citované v bodech 66, 67 a 69 tohoto rozsudku totiž vyplývá, že jelikož je oznámení námitek předběžným aktem, který může být pozměněn, Komise skutkovými posouzeními uvedenými v tomto oznámení není vázána. Naopak je povinna zhodnotit tato posouzení na základě skutečností vyplývajících z celého jejího šetření a především z vyjádření účastníků řízení, a to za účelem úpravy a doplnění své argumentace na podporu uplatněných námitek. Komise je tedy za tímto účelem oprávněna požadovat doplňující informace, a to zejména v zájmu lepšího vymezení rozsahu protiprávního jednání, jsou-li tyto informace nezbytné ve smyslu judikatury uvedené v bodech 68 až 70 tohoto rozsudku.
- 74 Pokud jde konečně o nezbytnost informací požadovaných ve sporném rozhodnutí, je třeba uvést, že nezbytnost těchto informací vyplývá ze dvou kategorií skutkových zjištění, která Tribunál učinil v bodech 85, 88 až 90, 98 a 99 napadeného rozsudku a která se navrhovatelkám – jak bylo rozhodnuto v bodech 63 a 64 tohoto rozsudku – nepodařilo zpochybnit.
- 75 Tribunál uvedl, že zejména v návaznosti na připomínky navrhovatelek k oznámení námitek měla Komise za to, že údaje, na jejichž základě stanovila v tomto oznámení námitek kritérium „cena-náklady“, neodrážely ceny, které zákazníci navrhovatelek skutečně zaplatili v průběhu období protiprávního jednání, a to kvůli zásadám účtování příjmů uplatňovaným navrhovatelkami, jak je posledně uvedené připomněly v těchto připomínkách, a skutečnosti, že se dotčené čipové sady prodávaly v různých konfiguracích. Tribunál měl dále za to, že cílem požadovaných informací, a to i informací týkajících se období navazujících na období protiprávního jednání, bylo právě odstranit takový rozpor na základě údajů, které by situaci během tohoto období věrně odrážely, a to za účelem stanovení vhodného kritéria „cena-náklady“, jelikož toto kritérium bylo pro ověření podezření, že navrhovatelky spáchaly protiprávní jednání, rozhodující.
- 76 Za těchto podmínek nelze Tribunálu vytýkat, že se dopustil nesprávného právního posouzení ani že porušil povinnost uvést odůvodnění, když v bodech 86, 87, 91, 100 a 103 napadeného rozsudku dospěl k závěru, že i kdyby se Komise pokusila na základě požadovaných informací pozměnit nebo přizpůsobit svou metodiku zejména s ohledem na připomínky navrhovatelek, tyto informace byly ve smyslu judikatury připomenuté v bodech 68 až 70 tohoto rozsudku nezbytné, a to v tom smyslu, že Komise mohla důvodně předpokládat, že uvedené informace jí pomohou ke zjištění, že došlo ke spáchání tvrzeného protiprávního jednání.

77 S ohledem na vše výše uvedené je třeba první až třetí část třetího důvodu kasačního opravného prostředku zčásti odmítnout jako zjevně nepřipustné a zčásti zamítnout jako neopodstatněné.

Ke čtvrté části

– Argumentace účastnic řízení

78 V rámci čtvrté části třetího důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky Tribunálu vytýkají, že se dopustil nesprávného právního posouzení a zjevně nesprávného posouzení skutkového stavu tím, že v bodech 108 a 109 napadeného rozsudku zamítl jako neúčinný – a to zejména na základě rozsudku Tribunálu ze dne 22. března 2012, Slovak Telekom v. Komise (T-458/09 a T-171/10, EU:T:2012:145) – jejich argument, že doplňujícím oznámením námitek přijatým po vydání sporného rozhodnutí bylo potvrzeno, že toto rozhodnutí nebylo nezbytné.

79 Na rozdíl od žádostí o informace, které byly předmětem uvedeného rozsudku, totiž toto oznámení námitek podle navrhovatelek pouze potvrzuje a rozvíjí argumenty, které navrhovatelky uvedly v žalobě. Uvedené oznámení námitek by tudíž představovalo doplňující důkaz toho, že sporné rozhodnutí nebylo nezbytné, na jehož základě by Tribunál – pokud by jej zohlednil – dospěl k odlišnému závěru.

80 Komise s touto argumentací nesouhlasí.

– Závěry Soudního dvora

81 Čtvrtá část třetího důvodu kasačního opravného prostředku se týká údajného nesprávného právního posouzení a zjevně nesprávného posouzení skutkového stavu, kterého se měl Tribunál dopustit v bodech 108 a 109 napadeného rozsudku tím, že jako neúčinný zamítl argument navrhovatelek, podle kterého doplňující oznámení námitek dokládá, že se sporné rozhodnutí neomezovalo na to, co bylo nezbytné k dosažení jeho cíle, jelikož toto oznámení bylo přijato po vydání sporného rozhodnutí.

82 V tomto ohledu postačuje uvést – pokud jde o údajné zjevně nesprávné posouzení skutkového stavu – že navrhovatelky toto pochybení pouze zmínily a nikterak ho přitom neprokázaly. Pokud jde dále o údajné nesprávné právní posouzení, je třeba připomenout, že z ustálené judikatury vyplývá, že legalita unijního aktu musí být posuzována v závislosti na skutkových a právních okolnostech existujících ke dni, kdy byl tento akt přijat, takže akty následující po přijetí rozhodnutí nemohou mít na platnost tohoto rozhodnutí vliv (rozsudek ze dne 17. října 2019, Alcogroup a Alcodis v. Komise, C-403/18 P, EU:C:2019:870, bod 45 a citovaná judikatura).

83 Je tedy třeba dospět k závěru, že se Tribunál nedopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 109 napadeného rozsudku zamítl jako neúčinnou argumentaci navrhovatelek směřující ke zpochybnění legality sporného rozhodnutí na základě takového aktu vydaného po jeho přijetí, jako je doplňující oznámení námitek.

84 Čtvrtá část třetího důvodu kasačního opravného prostředku tudíž musí být zamítnuta jako neopodstatněná.

K páté části

– Argumentace účastnic řízení

- 85 V rámci páté části třetího důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky tvrdí, že Tribunál nezohlednil všechny relevantní důkazy, jelikož odmítl založit do spisu jejich odpověď na doplňující oznámení námitek.
- 86 Navrhovatelky Tribunálu zejména vytýkají, že se dopustil nesprávného právního posouzení, když měl za to, že takový doplňující důkaz byl předložen po ukončení ústní části řízení, a že tento důkaz odmítl na základě „zjevně vadného a nepřiměřeného odůvodnění“. Navrhovatelky totiž tvrdí, že odpověď na doplňující oznámení námitek zaslaly, jakmile byla tato odpověď předložena Komisi, a že Tribunál nezdůvodnil, proč tuto ústní část řízení odmítl znovuotevřít.
- 87 Komise s touto argumentací nesouhlasí.

– Závěry Soudního dvora

- 88 Pátá část třetího důvodu kasačního opravného prostředku se týká vad spočívajících v nesprávném právním posouzení a v nedostatku odůvodnění, kterých se Tribunál údajně dopustil tím, že odmítl založit do spisu jako důkaz odpověď navrhovatelek na doplňující oznámení námitek.
- 89 V tomto ohledu je třeba uvést, že se Tribunál žádného nesprávného právního posouzení nedopustil a své rozhodnutí nezaložit odpověď navrhovatelek na doplňující oznámení námitek do spisu jako důkaz náležitě zdůvodnil. Tribunál totiž v bodě 24 napadeného rozsudku správně uvedl, že k předložení této odpovědi došlo po ukončení ústní části řízení, a následně konstatoval, že nebyla splněna žádná z podmínek stanovených v jednacím řádu Tribunálu pro znovuotevření ústní části řízení před tímto soudem; navrhovatelky přitom toto posouzení před Soudním dvorem nezpochybnily.
- 90 Pátou část třetího důvodu kasačního opravného prostředku je tedy třeba zamítnout jako neopodstatněnou, a v důsledku toho je třeba třetí důvod kasačního opravného prostředku v plném rozsahu zčásti odmítnout a zčásti zamítnout.

Ke čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku týkajícímu se posouzení přiměřenosti sporného rozhodnutí

- 91 Ve čtvrtém důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky namítají, že se Tribunál v rámci posuzování přiměřenosti sporného rozhodnutí dopustil v několika ohledech nesprávného skutkového zjištění a nesprávného právního posouzení, jakož i zkreslení souvisejících důkazů. Tento důvod kasačního opravného prostředku se skládá ze čtyř částí.

K první až třetí části

– Argumentace účastnic řízení

- 92 V rámci první až třetí části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky zpochybňují způsob, jakým Tribunál posoudil přiměřenost informací požadovaných ve sporném rozhodnutí.

- 93 V rámci první části navrhovatelky Tribunálu vytýkají, že nebyl schopen porozumět, či dokonce nevzal v potaz některé podstatné skutkové okolnosti dané věci a zkreslil související důkazy. Tribunál v bodech 85 a 127 napadeného rozsudku nevedl, že Komise v žádné fázi šetření, které vedlo k oznámení námitek, nepožadovala účetní údaje ohledně jednotlivých součástí tří čipových sad, které byly předmětem tohoto šetření, a to přestože Tribunál v bodě 85 zmíněného rozsudku připustil, že tyto údaje mohla kdykoli získat.
- 94 Tribunál dále údajně nezohlednil skutečnost, že za účelem získání požadovaných údajů byly navrhovatelky povinny identifikovat, dohledat a analyzovat přibližně 25 000 stran dokumentů uchovaných v externích skladovacích prostorách; povinnost uchovávat tyto dokumenty přitom neměly.
- 95 V rámci druhé části navrhovatelky zpochybňují závěr Tribunálu, že formát odpovědi na některé otázky navržený Komisí nebyl závazný. V tomto ohledu nejprve Tribunálu vytýkají, že se v bodě 131 napadeného rozsudku dopustil nesprávného právního posouzení při výkladu judikatury týkající se pojmu „informace“. Ze stanoviska generálního advokáta N. Wahla ve věci HeidelbergCement v. Komise (C-247/14 P, EU:C:2015:694, body 106 a 107) totiž vyplývá, že podniku může být uložena pouze povinnost poskytnout informace, a nikoli povinnost plnit úkoly spadající do pravomoci Komise při vytváření spisové dokumentace, a že Komise v zásadě není oprávněna vyžadovat, aby adresát rozhodnutí o žádosti o informace poskytl – za všech okolností – tyto informace v určitém konkrétním formátu.
- 96 Navrhovatelky mimoto tvrdí, že Tribunál v projednávaném případě zkreslil důkazy tím, že informace, které po nich byly požadovány, považoval za skutkové okolnosti nebo dokumenty, ačkoli tyto informace spočívaly spíše ve výpočtech, podrobnostech, kódech a hypotetických cenách za výrobky, které nepředstavovaly zvláštní finanční pobídku dohodnutou se zákazníkem, jakož i v analýzách a výkladech předpokladů, které před několika lety učinili bývalí zaměstnanci.
- 97 Navrhovatelky dále zpochybňují konstatování Tribunálu obsažené v bodě 132 napadeného rozsudku, podle něhož byly formáty odpovědí na některé položené otázky navržené ve sporném rozhodnutí nezávazné, a dále jeho konstatování obsažené v bodě 133 zmíněného rozsudku, podle něhož mohly tyto formáty jejich úkol usnadnit. Pokud jde konkrétně o první konstatování, navrhovatelky tvrdí, že byly nuceny vyplnit tabulku připojenou k tomuto rozhodnutí, která nebyla vypracována v rámci jejich běžných činností, což jim způsobilo obtíže, o kterých s Komisí diskutovaly.
- 98 Navrhovatelky konečně tvrdí, že Tribunál měl v bodě 135 napadeného rozsudku nesprávně za to, že skutečnost, že Komise musela poskytnout ke způsobu, jakým bylo třeba na sporné rozhodnutí odpovědět, pokyny, nemůže prokázat, že pracovní úsilí, které musely navrhovatelky za účelem odpovědi na otázky položené ve sporném rozhodnutí vynaložit, bylo nepřiměřené.
- 99 V rámci třetí části navrhovatelky zpochybňují úvahy Tribunálu týkající se jejich povinnosti uchovávat požadované údaje a dokumenty. Především navrhovatelky Tribunálu v podstatě vytýkají, že se v bodech 87, 136, 137 a 139 napadeného rozsudku dopustil nesprávného právního posouzení a zjevně nesprávného posouzení skutkového stavu, když měl zaprvé za to, že jsou povinny uchovávat přesné údaje o cenách a nákladech od roku 2008, zadruhé, že jejich archivy byly „neuspořádané“, a zatřetí, že Komise nepožadovala jiné informace než ty, ke kterým měly přístup pouze navrhovatelky.
- 100 V tomto ohledu navrhovatelky zaprvé poznamenávají, že z právního hlediska nebyly povinny uchovávat druhy údajů požadované ve sporném rozhodnutí a že se obeznámily se stížností, která vedla k zahájení šetření, v jehož rámci představovalo tvrzené protiprávní jednání zanedbatelnou část, až v roce 2010. Dodávají, že Komise je poprvé požádala o informace o cenách a nákladech v červenci 2013 a že je tento orgán informoval, že prováděné šetření bude napříště zaměřeno na údajné vylučující ceny, až v červenci 2014. Navrhovatelky zadruhé tvrdí, že jejich archivy nebyly „neuspořádané“ a že požadované informace mohly poskytnout pouze díky tomu, že uchovávaly dokumenty, které uchovávat

nemusely. Navrhovatelky zatřetí v podstatě poznamenávají, že z oznámení námitek a z bodu 145 napadeného rozsudku vyplývá, že údaje požadované ve sporném rozhodnutí jim sdělili jejich zákazníci; Komise je tedy mohla požadovat přímo od nich.

- 101 Navrhovatelky se dále domnívají, že pokud Tribunál v bodech 136 a následujících napadeného rozsudku konstatoval, že požadované informace byly ve vztahu k pracovnímu úsilí, které navrhovatelky vynaložily, přiměřené, ačkoli skutkové okolnosti dané věci zjevně prokazují opak, sám Tribunál porušil zásadu proporcionality.
- 102 Konečně navrhovatelky tvrdí, že bod 147 napadeného rozsudku, ve kterém Tribunál posoudil jejich tvrzení, že je obtížné poskytnout informace týkající se skutečností, které nastaly před několika lety, jakož i rozhodnutí nezaložit do spisu jejich odpověď na doplňující oznámení námitek, je stížena vadami spočívajícími v nesprávném právním posouzení a nesprávném skutkovém zjištění, které byly zkoumány v rámci přezkumu prvního důvodu kasačního opravného prostředku a čtvrté části třetího důvodu kasačního opravného prostředku.
- 103 Komise tvrdí, že první část, jakož i některé argumenty uplatněné v rámci druhé a třetí části, které jsou uvedeny v bodech 96, 98 a 101 tohoto rozsudku, musí být odmítnuty jako nepřijatelné. Navrhovatelky totiž pouze zopakovaly své argumenty uplatněné v řízení v prvním stupni a neuvedly, které skutečnosti měly být zkresleny, ani neprokázaly pochybení, kterých se Tribunál údajně dopustil. Ve zbývajících částech Komise zpochybňuje opodstatněnost argumentace navrhovatelek.
- 104 V replice navrhovatelky namítají, že v kasačním opravném prostředku jednoznačně vymezily, které skutečnosti a důkazy Tribunál zkreslil, a uvedly jejich dopad na posouzení přiměřenosti sporného rozhodnutí.

– *Závěry Soudního dvora*

- 105 První až třetí část čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku, které je třeba posoudit společně, mají prokázat, že se Tribunál v rámci posuzování přiměřenosti informací požadovaných ve sporném rozhodnutí dopustil vad spočívajících v nesprávných skutkových zjištěních, ve zkreslení souvisejících důkazů a v nedostatku odůvodnění napadeného rozsudku.
- 106 Pokud jde zaprvé o přípustnost těchto částí, je třeba uvést, že v rozsahu, v němž navrhovatelky v těchto částech Tribunálu vytýkají, že nesprávně vyložil některé skutkové okolnosti a dopustil se vad spočívajících ve zjevně nesprávném posouzení skutkového stavu, v nesprávném právním posouzení a ve zkreslení souvisejících důkazů, uvedené části musí být v souladu s judikaturou připomenutou v bodech 42 až 45 tohoto rozsudku odmítnuty jako zjevně nepřijatelné.
- 107 Pokud jde totiž o nesprávné posouzení skutkového stavu a zkreslení důkazů, kterých se týkají body 93 a 96 tohoto rozsudku, navrhovatelky tato údajná nesprávná skutková zjištění a zkreslení pouze zmiňují a nikterak je přitom neprokazují. Pokud jde dále o nesprávné posouzení skutkového stavu a nesprávné právní posouzení, jichž se týkají body 98 a 101 tohoto rozsudku, navrhovatelky pouze opakují argumenty uplatněné před Tribunálem, které vycházejí ze skutečností, s nimiž se Tribunál výslovně neztotožnil, a v podstatě pouze zpochybňují způsob, jakým Tribunál posoudil skutkové okolnosti dané věci, aniž namítají jejich zkreslení.
- 108 Pokud jde zadruhé o opodstatněnost přípustného úseku první až třetí části, je třeba nejprve konstatovat, že na první z těchto částí je nutno nahlížet tak, že jejím cílem je zpochybnit skutečnost, že Tribunál v rámci posuzování přiměřenosti informací požadovaných ve sporném rozhodnutí nezohlednil pracovní úsilí nutné za účelem dohledání a analýzy dokumentů, z nichž mohly tyto informace vyplynout.

- 109 Z bodu 122 napadeného rozsudku přitom vyplývá, že Tribunál význam tohoto pracovního úsilí výslovně uznal. V bodě 121 uvedeného rozsudku nicméně rovněž připomněl, že v souladu s judikaturou, kterou navrhovatelky nezpochybňují, musí být přiměřenost žádosti o informace posuzována ve vztahu k potřebám šetření; skutečnost, že dotčený podnik je v důsledku takové žádosti nucen vynaložit značné pracovní úsilí, přitom sama o sobě nepostačuje k prokázání toho, že je nepřiměřená. V tomto ohledu Tribunál v bodech 124 až 128 zmíněného rozsudku uvedl, že údajné jednání, které bylo předmětem prováděného šetření, mohlo být důvodem pro poskytnutí velkého množství informací, a připomněl, že tyto informace byly s ohledem na cíl tohoto šetření nezbytné. Tribunál tedy v bodě 123 téhož rozsudku správně dospěl k závěru, že pracovní úsilí vyžadované za účelem poskytnutí požadovaných informací nebylo vzhledem k potřebám šetření souvisejícím s tvrzenými podezřeními ze spáchání protiprávního jednání nepřiměřené, a to zejména s ohledem na odpovědi navrhovatelek na oznámení námitek.
- 110 Pokud jde dále o druhou část, ve které navrhovatelky zpochybňují způsob, jakým Tribunál posoudil nezávažnost formátu odpovědi na některé otázky položené ve sporném rozhodnutí, který navrhla Komise, je třeba mít za to, že s ohledem na znění těchto otázek, jakož i na úvodní poznámky týkající se odpovědi na tyto otázky, které byly k tomuto rozhodnutí přiloženy, se navrhovatelkám nepodařilo prokázat, že Tribunál zjevně překročil meze přiměřeného posouzení uvedeného rozhodnutí ve smyslu judikatury připomenuté v bodě 44 tohoto rozsudku, když měl v bodech 132 a 133 napadeného rozsudku jednak za to, že z tohoto rozhodnutí nikterak nevyplývá, že formát odpovědi na uvedené otázky, který navrhla Komise, byl závazný a že navrhovatelky neměly možnost ho upravit, kdyby jim to připadalo vhodnější, a jednak za to, že tento formát mohl navrhovatelkám splnění daného úkolu spíše usnadnit.
- 111 Vzhledem k tomu, že závěry Tribunálu připomenuté v bodě 110 tohoto rozsudku byly k vyvrácení argumentace navrhovatelek, podle níž mohlo stanovení závazného formátu odpovědi na sporné rozhodnutí prokázat, že informace v něm požadované překračovaly meze toho, co bylo nezbytné s ohledem na cíl šetření, dostatečné, vada spočívající v nesprávném právním posouzení při výkladu judikatury týkající se pojmu „informace“, již by mohl být stížen bod 131 napadeného rozsudku, by i tehdy, kdyby byla prokázána, v žádném případě nemohla vést ke zrušení napadeného rozsudku. Kritika navrhovatelek uplatněná v tomto ohledu je tudíž irelevantní, a proto musí být zamítnuta (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 14. června 2018, Makhlouf v. Rada, C-458/17 P, nezveřejněný, EU:C:2018:441, bod 96 a citovaná judikatura, jakož i ze dne 14. března 2019, Meta Group v. Komise, C-428/17 P, nezveřejněný, EU:C:2019:201, bod 44).
- 112 Pokud jde konečně o třetí část, je třeba v rozsahu, v němž se tato část týká bodu 147 napadeného rozsudku, uvést, že argumenty uplatněné na podporu této části se překrývají zejména s argumenty uplatněnými v rámci čtvrté části třetího důvodu kasačního opravného prostředku, a musí být tedy zamítnuty ze stejných důvodů, jaké byly uvedeny v bodech 82 až 84 tohoto rozsudku. V rozsahu, v němž se v rámci třetí části Tribunálu vytýká, že se dopustil nesprávného právního posouzení a zjevně nesprávného posouzení skutkového stavu při vymezení rozsahu povinnosti navrhovatelek uchovávat údaje a dokumenty požadované ve sporném rozhodnutí, jakož i rozsahu údajů, kterými disponují, je třeba uvést, že tato část vychází z nesprávného výkladu napadeného rozsudku, a musí být tedy zamítnuta jako neopodstatněná.
- 113 Je totiž třeba uvést, že úvahy Tribunálu, s nimiž navrhovatelky nesouhlasí, byly rozvinuty v rámci posouzení opodstatněnosti dvou argumentů uplatněných za účelem zpochybnění přiměřenosti požadovaných informací, které je obsaženo v bodech 136 až 141 napadeného rozsudku. Tyto argumenty vycházejí ze skutečnosti, že navrhovatelky narazily při shromažďování některých těchto informací, na praktické obtíže, a z okolnosti, že byly za účelem analýzy dokumentů, kterými již Komise disponovala, nuceny vynaložit v zájmu tohoto orgánu jisté pracovní úsilí, aby zjistily zejména to, které z uvedených informací dosud nebyly poskytnuty.

- 114 V tomto kontextu je třeba uvést, že Tribunál v bodech 136 a 137 napadeného rozsudku neprovedl posouzení případné povinnosti navrhovatelek uchovávat údaje nebo dokumenty. Naopak uznal, že podnikům v zásadě nemůže být uložena povinnost poskytnout Komisi dokumenty, kterými již nedisponují a které již podle právních předpisů nejsou povinny uchovávat; měl však zároveň za to, že navrhovatelky měly přinejmenším od chvíle, kdy jim Komise v červnu 2010 zaslala první žádosti o informace, jednat se zvýšenou obezřetností a přijmout veškerá vhodná opatření pro zachování důkazů, které mohly mít rozumně k dispozici. Tribunál kromě toho nekonstatoval, že archivy navrhovatelek byly „neuspořádané“, nýbrž uvedl, že jejich způsoby uchovávání nejsou pro posouzení přiměřenosti sporného rozhodnutí relevantní; navrhovatelky přitom toto konstatování nezpochybňují.
- 115 Dále je třeba mít za to, že smyslem konstatování Tribunálu uvedeného v bodě 139 napadeného rozsudku, podle něhož z tohoto rozhodnutí nevyplývá, že by Komise požadovala jiné informace než ty, ke kterým mají přístup pouze navrhovatelky, nebylo tvrdit, že požadované informace nemohli poskytnout zákazníci navrhovatelek; jeho cílem bylo vyloučit, že všemi těmito informacemi disponovala Komise, takže sama nebyla schopna tuto analýzu provést.
- 116 S ohledem na vše výše uvedené musí být první až třetí část čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku zčásti odmítnuty jako zjevně nepřijatelné a zčásti zamítnuty jako neúčinné nebo neopodstatněné.

Ke čtvrté části

– Argumentace účastnic řízení

- 117 V rámci čtvrté části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky Tribunálu vytýkají, že se v bodech 150 až 159 napadeného rozsudku dopustil nesprávného právního posouzení, když dospěl k závěru, že výše penále stanoveného v článku 2 sporného rozhodnutí je přiměřená.
- 118 Navrhovatelky tvrdí, že ve skutečnosti byly nuceny na toto rozhodnutí odpovědět, neboť jinak by musely zaplatit mimořádně vysoké penále, a že vzhledem k obtížím, na které narážely, když se snažily vyhovět rozsáhlým žádostem obsaženým v uvedeném rozhodnutí, skutečně hrozilo, že se tato hrozba naplní, takže jejich návrh na zrušení tohoto ustanovení z důvodu porušení zásady proporcionality nebyl předčasný.
- 119 Komise s touto argumentací nesouhlasí.

– Závěry Soudního dvora

- 120 Čtvrtá část čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku se týká nesprávného právního posouzení, kterého se Tribunál údajně dopustil tím, že odmítl jako nepřijatelnou argumentaci vycházející z nepřiměřenosti výše denního penále stanoveného v článku 2 sporného rozhodnutí.
- 121 Jak přitom Soudní dvůr rozhodl, stanovení penále podle článku 24 nařízení č. 1/2003 musí mít dvě fáze. Prvním rozhodnutím přijatým na základě čl. 24 odst. 1 tohoto nařízení Komise penále ukládá. Vzhledem k tomu, že v tomto rozhodnutí není stanovena celková výše penále, toto rozhodnutí nelze vykonat. Výši tohoto penále lze definitivně stanovit až v novém rozhodnutí, které je následně přijato na základě čl. 24 odst. 2 uvedeného nařízení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. září 1989, Hoechst v. Komise, 46/87 a 227/88, EU:C:1989:337, bod 55).
- 122 Tribunál se tedy nedopustil nesprávného právního posouzení, když měl v bodech 155 a 156 napadeného rozsudku nejprve za to, že jelikož rozhodnutí ve smyslu čl. 24 odst. 1 nařízení č. 1/2003 představuje pouze fázi řízení, po jejímž skončení Komise případně přijme rozhodnutí, kterým se

definitivně stanoví celková výše penále a které tedy představuje exekuční titul, prvně uvedené rozhodnutí má v tomto řízení předběžnou povahu, a nevyvolává tudíž závazné právní účinky. Poté, co Tribunál uvedl, že sporným rozhodnutím je to rozhodnutí, kterým se ukládá penále ve smyslu tohoto ustanovení, což ostatně navrhovatelky nezpochybňují, mohl z tohoto konstatování v bodech 157 a 158 uvedeného rozsudku dospět k závěru, že článek 2 tohoto rozhodnutí nevyvolává závazné právní účinky.

- 123 Tribunál tedy dospěl ke správnému závěru nakonec i v bodě 159 zmíněného rozsudku, když konstatoval, že argumentace navrhovatelek vycházející z nepřiměřenosti výše penále stanoveného v tomto článku se netýká napadnutelného aktu, a je tudíž nepřijatelná. Z ustálené judikatury Soudního dvora totiž vyplývá, že za napadnutelné akty jsou v zásadě považována opatření, která vyjadřují konečné stanovisko orgánu, instituce nebo jiného subjektu Unie ve správním řízení a jejichž účelem je vyvolat závazné právní účinky, kterými mohou být dotčeny zájmy žalobce, a nikoliv zejména mezitímní opatření, jejichž cílem je příprava konečného rozhodnutí a která takové účinky nemají (rozsudek ze dne 25. června 2020, SATCEN v. KF, C-14/19 P, EU:C:2020:492, bod 70 a citovaná judikatura).
- 124 Čtvrtou část čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku je třeba za těchto podmínek zamítnout jako neopodstatněnou, a v důsledku toho je třeba čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku v plném rozsahu zčásti odmítnout a zčásti zamítnout.

K pátému důvodu kasačního opravného prostředku vycházejícímu z nesprávného uplatnění pravidel týkajících se důkazního břemene

Argumentace účastnic řízení

- 125 V rámci pátého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky Tribunálu vytýkají, že nesprávně uplatnil pravidla týkající se důkazního břemene v případě porušení článku 102 SFEU, když zamítl jejich žalobní důvod vycházející z neoprávněného obrácení tohoto důkazního břemene.
- 126 Navrhovatelky zpochybňují závěry Tribunálu obsažené v bodech 173 a 174 napadeného rozsudku, podle nichž se Komise nesnažila provést audit jejich účetnictví, nýbrž se spíše pokoušela získat informace nezbytné pro účely zohlednění kritiky, kterou formulovaly v odpovědi na oznámení námitek, a že v důsledku tohoto postupu Komise navrhovatelky nežádala, aby za ni splnily některé úkoly. V tomto ohledu navrhovatelky tvrdí, že požadované informace nebyly relevantní ani nezbytné a že Tribunál neodpověděl na otázku, zda Komise ve sporném rozhodnutí vyžadovala, aby plnily úkoly, které se provádí v rámci vytváření spisové dokumentace, a spadají tudíž do pravomoci tohoto orgánu. Navrhovatelky totiž tvrdí, že jelikož byly v tomto rozhodnutí požádány, aby prověřily všechny své účetní záznamy, zmíněným rozhodnutím fakticky došlo k „externalizaci“ úkolu spočívajícího ve vytvoření nové spisové dokumentace a uložení této povinnosti navrhovatelkám; tento postup přitom k tomu, aby Komise mohla odpovědět na argumenty navrhovatelek, nebyl nutný.
- 127 Navrhovatelky se dále domnívají, že konstatování Tribunálu učiněné v bodě 175 napadeného rozsudku, podle něhož se Komise v uvedeném rozhodnutí omezila na to, že je požádala o poskytnutí dokumentů dokládajících jejich vlastní tvrzení, že vycházely z relevantní judikatury a z pokynů tohoto orgánu, není dostatečně odůvodněno, a opakují, že v tomtéž rozhodnutí je uvedený orgán požádal, aby prokázaly, že jednaly způsobem, který byl v souladu s právními předpisy, což představuje „nepřijatelné“ obrácení důkazního břemene.
- 128 Komise s touto argumentací nesouhlasí.

Závěry Soudního dvora

- 129 V rámci pátého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky Tribunálu vytýkají, že nesprávně zamítl čtvrtý žalobní důvod vycházející z obrácení důkazního břemene, k němuž mělo dojít tím, že Komise od nich požadovala, aby splnily úkoly spadající do její pravomoci.
- 130 Pokud jde zaprvé o argumenty uplatněné za účelem zpochybnění bodů 173 a 174 napadeného rozsudku, je třeba zdůraznit, že tyto body odkazují na analýzu provedenou Tribunálem v bodech 106 a 107 napadeného rozsudku, jakož i v bodech 138 až 140 zmíněného rozsudku, a to v rámci přezkumu prvního žalobního důvodu, který se týkal nezbytnosti informací požadovaných ve sporném rozhodnutí, a druhého žalobního důvodu, který se týkal přiměřenosti těchto informací; tuto analýzu se přitom navrhovatelkám v rámci třetího a čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku nepodařilo zpochybnit. Dále je třeba uvést, že tyto argumenty jsou v podstatě založeny na stejných úvahách, jaké byly formulovány a odmítnuty v rámci přezkumu třetí části třetího důvodu kasačního opravného prostředku a třetí části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku. Uvedené argumenty tedy musí být rovněž zamítnuty jako neopodstatněné.
- 131 Pokud jde zadruhé o argumentaci vycházející z údajného nedostatku odůvodnění závěru obsaženého v bodě 175 napadeného rozsudku, podle kterého Komise navrhovatelky nežádala, aby prokázaly, že postupovaly v souladu s právními předpisy, je třeba uvést, že touto argumentací navrhovatelky ve skutečnosti chtějí zpochybnit posouzení provedené Tribunálem v souvislosti s obsahem sporného rozhodnutí; nenamítly však jeho zkusení. Naproti tomu pouze zopakovaly argumentaci uplatněnou v rámci čtvrtého žalobního důvodu, která vycházela z výkladu tohoto rozhodnutí, s nímž se Tribunál výslovně neztotožnil. V souladu s judikaturou připomenutou v bodech 42 až 45 tohoto rozsudku tudíž musí být tato argumentace odmítnuta jako zjevně nepřijatelná.
- 132 Za těchto podmínek musí být pátý důvod kasačního opravného prostředku zčásti odmítnut jako zjevně nepřijatelný a zčásti zamítnut jako neopodstatněný.

K šestému důvodu kasačního opravného prostředku týkajícímu se posouzení porušení práva nepřispívat k usvědčení sebe sama

Argumentace účastnic řízení

- 133 V rámci šestého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky Tribunálu vytýkají, že se v rámci posuzování pátého žalobního důvodu vycházejícího z porušení práva nepřispívat k usvědčení sebe sama dopustil vad spočívajících v nesprávném právním posouzení a nesprávném skutkovém zjištění, jakož i ve zkusení souvisejících důkazů a v nedostatku odůvodnění.
- 134 Navrhovatelky nejprve tvrdí, že bod 186 napadeného rozsudku, v němž Tribunál úvodem podotkl, že navrhovatelky namítly toto porušení pouze v abstraktní rovině, je stížen vadami, jak vyplývá z argumentů, které uplatnily v řízení v prvním stupni.
- 135 Navrhovatelky dále tvrdí, že ze stejných důvodů, jako jsou důvody uvedené v souvislosti s bodem 175 zmíněného rozsudku, není konstatování Tribunálu obsažené v bodě 190 uvedeného rozsudku, podle kterého ve sporném rozhodnutí nebyla navrhovatelkám uložena povinnost provést posouzení, na jejichž základě by mohly být nuceny přiznat, že postupovaly v rozporu s článkem 102 SFEU, dostatečně odůvodněno.

- 136 Navrhovatelky konečně tvrdí, že závěr obsažený v bodě 192 napadeného rozsudku, kterým Tribunál odmítl jejich argumentaci, podle níž sporné rozhodnutí představuje porušení práva nepřispívat k usvědčení sebe sama, jelikož jim ukládá povinnost poskytnout dokumenty, které nelze považovat za „existující“, je stížen vadami spočívajícími v nesprávném právním posouzení a nesprávném skutkovém zjištění.
- 137 Konkrétně se Tribunál podle navrhovatelek dopustil nesprávného právního posouzení při výkladu rozsudku ze dne 28. dubna 2010, *Amann & Söhne a Cousin Filterie v. Komise* (T-446/05, EU:T:2010:165, bod 328), když dospěl k závěru, že žádost o předložení dokumentu, který nelze považovat za „existující“, nemusí nutně odporovat právu nepřispívat k usvědčení sebe sama; ve zmíněném rozsudku je uvedeno pouze to, že prostá povinnost odpovědět na ryze skutkové otázky nemůže odporovat právu na obhajobu nebo právu na spravedlivý proces.
- 138 Navrhovatelky dále uvádějí, že bod 192 napadeného rozsudku je založen na nesprávném skutkovém zjištění, jelikož Komise navrhovatelky ve sporném rozhodnutí požádala, aby poskytly informace, které nelze považovat za skutkové okolnosti nebo dokumenty, a prokázaly, že za účelem splnění požadavků plynoucích z unijních pravidel hospodářské soutěže přijaly proaktivní opatření, přičemž kdyby tuto skutečnost neprokázaly, znamenalo by to, že svoji povinnost nedodržely.
- 139 Komise tvrdí, že jelikož navrhovatelky Soudní dvůr odkázaly toliko na argumenty, které uvedly v řízení před Tribunálem, argumenty uplatněné vůči bodům 186 a 192 napadeného rozsudku a uvedené v bodech 134 a 138 tohoto rozsudku musí být odmítnuty jako nepřijatelné a šestý důvod kasačního opravného prostředku musí být ve zbývajících částech zamítnut jako neopodstatněný. V replice navrhovatelky namítají, že právě na základě tohoto odkazu jsou uvedené argumenty přípustné.

Závěry Soudního dvora

- 140 V rámci šestého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky namítají, že se Tribunál v rámci posuzování tvrzení, že Komise ve sporném rozhodnutí porušila právo nepřispívat k usvědčení sebe sama, dopustil nesprávného skutkového zjištění a nesprávného právního posouzení, jakož i zkreslení souvisejících důkazů.
- 141 Pokud jde o přípustnost tohoto důvodu kasačního opravného prostředku, z judikatury připomenuté v bodech 42 až 45 tohoto rozsudku vyplývá, že jelikož je argumentace týkající se bodu 186 napadeného rozsudku založena pouze na argumentech uplatněných v řízení v prvním stupni, na které navrhovatelky pouze odkázaly, musí být odmítnuta jako zjevně nepřijatelná. Totéž platí pro argumentaci vycházející z nesprávného skutkového zjištění, kterého se měl Tribunál dopustit v bodě 192 napadeného rozsudku, jelikož tato argumentace vychází ze stejných úvah, jaké jsou uvedeny v bodě 96 tohoto rozsudku a které jsou v bodě 107 tohoto rozsudku odmítnuty jako nepřijatelné, a navrhovatelky zpochybňují způsob, jakým Tribunál posoudil obsah sporného rozhodnutí, aniž namítají jeho zkreslení.
- 142 Co se týče opodstatněnosti přípustné části uvedeného důvodu kasačního opravného prostředku, je třeba předně připomenout, že v bodě 23 odůvodnění nařízení č. 1/2003 je uvedeno, že při plnění rozhodnutí Komise o žádosti o informace podniky nelze nutit, aby přiznaly, že se dopustily protiprávního jednání, ale v každém případě jsou povinny odpovědět na skutkové dotazy a předložit dokumenty, i když mohou být tyto informace použity k prokázání protiprávního jednání proti nim nebo proti jinému podniku.
- 143 Toto ustanovení v podstatě přebírá ustálenou judikaturu Soudního dvora, podle níž je Komise oprávněna podnikům uložit, aby poskytly veškeré nezbytné informace týkající se skutkových okolností, které jim mohou být známy, a aby jí podle potřeby předaly s nimi související dokumenty, kterými disponují, i když mohou být použity k prokázání protiprávního jednání proti nim nebo proti jinému

podniku. I když Komise nemůže tomuto podniku uložit povinnost poskytnout odpovědi, kterými by tento podnik musel přiznat spáchání protiprávního jednání, které má prokázat Komise, uvedený podnik se žádostem o předložení dokumentů nemůže vyhýbat s odůvodněním, že kdyby jim vyhověl, byl by nucen svědčit proti sobě samému (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 18. října 1989, *Orkem v. Komise*, 374/87, EU:C:1989:387, body 27, 34 a 35, jakož i ze dne 29. června 2006, *Komise v. SGL Carbon*, C-301/04 P, EU:C:2006:432, body 41 až 44 a 48).

- 144 Pokud jde přitom zaprvé o argumentaci vycházející z údajného nedostatku odůvodnění závěru vyvozeného v bodě 190 napadeného rozsudku, podle kterého Komise tím, že navrhovatelky požádala o poskytnutí dokumentů dokládajících jejich vlastní tvrzení, že vycházely z relevantní judikatury a z pokynů Komise, neuložila navrhovatelkám povinnost provést posouzení, na jejichž základě by mohly být nuceny přiznat, že postupovaly v rozporu s článkem 102 SFEU, je třeba uvést, že tato argumentace je založena na stejných výtkách, jako jsou výtky uplatněné vůči bodu 175 zmíněného rozsudku, a ze stejných důvodů, jaké jsou uvedeny v bodě 131 tohoto rozsudku, musí být odmítnuta.
- 145 V každém případě je třeba uvést, že Tribunál závěr uvedený v bodě 190 napadeného rozsudku odůvodnil právně dostačujícím způsobem. Tribunál totiž nejprve v bodech 180, 182 a 183 zmíněného rozsudku připomněl judikaturu citovanou v bodě 143 tohoto rozsudku. Zejména na základě vlastní judikatury dále Tribunál dospěl v bodech 184 a 185 napadeného rozsudku k závěru, že je na unijním soudu, aby v případě zpochybnění dosahu otázky položené v žádosti o informace ověřil, zda by odpověď adresáta skutečně představovala doznání se ke spáchání protiprávního jednání, a že odpovědi ryze skutkové povahy v zásadě nelze považovat za odpovědi, které mohou adresáta přinutit k tomu, aby se doznal ke spáchání tohoto protiprávního jednání. Právě na základě výše uvedené judikatury, kterou navrhovatelky ostatně nezpochybnily, mohl Tribunál v bodech 187 a 190 napadeného rozsudku dospět k závěru, že jelikož byly informace požadované ve sporném rozhodnutí ryze skutkové povahy, přičemž spočívaly zejména v žádosti o předložení interních dokumentů, poskytnutí těchto informací nevyžadovalo, aby navrhovatelky musely provést posouzení, na jejichž základě by mohly být nuceny přiznat, že postupovaly v rozporu s článkem 102 SFEU.
- 146 Pokud jde zadruhé o argumentaci vycházející z nesprávného právního posouzení, kterého se Tribunál údajně dopustil v bodě 192 napadeného rozsudku, je třeba uvést, že Tribunál správně vyložil judikaturu vycházející z rozsudku ze dne 28. dubna 2010, *Amann & Söhne a Cousin Filterie v. Komise* (T-446/05, EU:T:2010:165, bod 328), v tom smyslu, že pokud tato judikatura vylučuje, že uložení povinnosti předložit existující dokumenty může odporovat právu na obhajobu, nelze ji *a contrario* vykládat tak, že každá žádost o předložení dokumentu, který nelze považovat za „existující“, toto právo, a to zejména právo nepřispívat k usvědčení sebe sama, nutně porušuje.
- 147 Z judikatury připomenuté v bodě 143 tohoto rozsudku totiž vyplývá, že pouze v případě, kdy by byl podnik nucen poskytnout odpovědi, kterými by musel přiznat spáchání protiprávního jednání, se tento podnik může zprostit povinnosti sdělit všechny nezbytné informace ve smyslu judikatury citované v bodech 68 až 70 tohoto rozsudku. V projednávané věci měl Tribunál za to – přičemž navrhovatelky tento závěr nezpochybnily – že tomu tak nebylo, jelikož navrhovatelky neuplatnily žádný konkrétní argument, který by mohl prokázat, že uložení povinnosti uspořádat pro účely zodpovězení otázek Komise požadované faktické údaje v dokumentu, který má Komisi usnadnit jejich pochopení, může samo o sobě představovat porušení práva nepřispívat k usvědčení sebe sama.
- 148 Za těchto podmínek musí být šestý důvod kasačního opravného prostředku zčásti odmítnut jako zjevně nepřípustný a zčásti zamítnut jako neopodstatněný.
- 149 Vzhledem k tomu, že byly zamítnuty či odmítnuty všechny důvody kasačního opravného prostředku, je třeba kasační opravný prostředek v plném rozsahu zčásti zamítnout a zčásti odmítnout.

K nákladům řízení

- 150 Podle čl. 184 odst. 2 jednacího řádu platí, že není-li kasační opravný prostředek opodstatněný, Soudní dvůr rozhodne o nákladech řízení. Podle čl. 138 odst. 1 tohoto jednacího řádu, který se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě čl. 184 odst. 1 tohoto jednacího řádu, se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.
- 151 Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a společnosti Qualcomm a Qualcomm Europe neměly ve věci úspěch, je důvodné uložit těmto společnostem náhradu nákladů řízení o kasačním opravném prostředku.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (osmý senát) rozhodl takto:

- 1) Kasační opravný prostředek se zčásti zamítá a zčásti odmítá.**
- 2) Společnostem Qualcomm Inc. a Qualcomm Europe Inc. se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Podpisy